

Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics
Abril de 2016

araESCRIC – Cicle de conferències

CONFERÈNCIA 4:

Lletres, mans, llapis, teclats i pantalles

Educació infantil i cicle inicial d'Educació primària

Introducció

L'escriptura té un paper fonamental en el món actual. Saber escriure és un dret de tots els ciutadans, que han de poder fer ús de l'escriptura per a les seves necessitats personals, socials, intel·lectuals i professionals. Per això, els centres educatius han de tenir en compte la necessitat d'aplicar un enfocament funcional i significatiu a l'ensenyament de l'escriptura, i arribar a acords de centre en aquest sentit.

Les eines de diagnosi. Introducció

Les eines de diagnosi són documents breus, articulats en indicadors en forma de taula, que pretenen facilitar una reflexió, posterior a l'assistència al cicle de conferències de didàctica de l'escriptura araESCRIC, per després iniciar un treball col·legiat al centre educatiu.

Les eines de diagnosi. Finalitat

Afavorir la reflexió de cada docent amb relació als diversos continguts que despleguen les idees força de cadascuna de les conferències.

Identificar la situació inicial resulta imprescindible per prendre'n consciència i decidir quins aspectes són susceptibles de millora. També és important per fer reunions de coordinació orientades a la coherència pedagògica (conceptual i metodològica) que ha de permetre augmentar la competència escrita dels alumnes.

Les eines de diagnosi. Estructura

Aquest document s'organitza en dos apartats. El primer presenta una taula articulada a partir de les diverses **idees clau** que tanquen i recapitulen els continguts més importants de les conferències. Cadascuna de les idees es desenvolupa i concreta en els diversos indicadors o criteris per a la reflexió. En el segon, els docents poden recollir les conclusions personals: valoracions, propòsits, idees a compartir, etc.

	En quina mesura...	Molt sovint	Sovint	Alguna vegada	Gairebé mai
El desenvolupament del gest gràfic acompanya el creixement maduratiu de l'infant, en el qual intervenen factors motors, cognitius i afectius.	Faig activitats perquè els alumnes coneguin les possibilitats de moviment del cos i l'autocontrol (to muscular, força i coordinació de moviments).				
	Duc a terme activitats que afavoreixen el desenvolupament de la lateralitat, la coordinació i la dissociació de moviments i la velocitat.				
	Treballo la psicomotricitat fina amb: - activitats de percepció visual - activitats de percepció tàctil - activitats de percepció auditiva - activitats de representació.				
	Valoro i reforço positivament l'esforç que fa l'alumne quan fa intents de representació gràfica i de producció de les lletres.				
Ajudar a desenvolupar el gest gràfic és indispensable per a la bona evolució de l'escriptura en els infants.	Planifico activitats (i si s'escau em coordino amb altres mestres) per treballar el desenvolupament del gest gràfic des de diverses àrees (llengua, plàstica i psicomotricitat).				
	Faig viure els moviments amb el cos abans de traçar-los en el pla vertical i horitzontal.				
	Planifico una progressió en l'exercitació del gest gràfic, que va de moviments amplis a moviments més concrets i precisos, i amb suports de mida gran a suports més reduïts.				
	Observo l'execució del gest gràfic que fan els infants i si cal faig intervencions i suggeriments en el procés de realització.				
	Proposo activitats diverses: - estimulació psicomotriu - dibuix figuratiu - diversió o entreteniment gràfic - exercici gràfic - traçat de les lletres				
	Dono difusió i funcionalitat al treball gràfic dels alumnes.				
Els tres principis que han de guiar la decisió del tipus de lletra que s'utilitza a l'escola són: simplicitat, llegibilitat i fluïdesa.	Vetllo perquè els infants agafin correctament l'estri d'escriptura i col·loquin adequadament el suport.				
	A l'escola compartim el tipus de lletra amb què s'inicien els alumnes en l'escriptura i, si és el cas, el canvi que s'introdueix més endavant (de la lletra de pal a la lligada).				
	Planifico activitats per afavorir el pas d'un tipus de lletra a una altra, no iniciant-lo amb tots els alumnes alhora, sinó respectant els diferents ritmes evolutius.				
	En la lletra lligada diferencio el que són lletres dels enllaços.				
	Valoro en els escrits dels alumnes la qualitat de les lletres (proporcionalitat, mida, regularitat en el traç, la llegibilitat...).				
	Dono als alumnes diversitat de fulls i pautes d'escriptura aconsellant-ne l'ús en funció de les necessitats de cada alumne.				
Proposo activitats de còpia en situacions significatives, i sóc exigent en el traçat de les lletres quan disposen de model.					

Les TAC esdevenen eines per escriure i comunicar-se, i eines per aprendre a escriure.	Integro les TAC en la dinàmica habitual de l'aula i utilitzo aplicacions per exercitar el grafisme.				
	Duc a terme exercicis d'agilitat de dits i mans que poden revertir en una millora en l'ús del teclat, el ratolí i les tauletes.				
	A l'escola disposem de programari informàtic i seqüenciat classificat per nivells educatius.				
	A l'escola, tenim criteris compartits sobre quin tipus d'activitats d'escriptura proposarem als alumnes amb l'ordinador.				
És més important "saber de lletra que fer bona lletra".	Facilito al màxim que els alumnes puguin expressar-se per escrit, per a la qual cosa poso al seu abast recursos i tipus de lletra que siguin fàcils d'executar.				
	Compartixo amb les famílies el procés d'aprenentatge de les lletres, i oriento sobre quin tipus d'ajuda pot facilitar a l'infant per fer aquest aprenentatge.				

Conclusions	
El desenvolupament del gest gràfic acompanya el creixement maduratiu de l'infant, en el qual intervenen factors motors, cognitius i afectius.	
Ajudar a desenvolupar el gest gràfic és indispensable per a la bona evolució de l'escriptura en els infants.	
Els tres principis que han de guiar la decisió del tipus de lletra que s'utilitza a l'escola són: simplicitat, llegibilitat i fluïdesa.	

EINES DE DIAGNOSI

<p>Les TAC esdevenen eines per escriure i comunicar-se, i eines per aprendre a escriure.</p>	
<p>És més important “saber de lletra que fer bona lletra”.</p>	
<p>La coordinació planificada i coherent dels continguts curriculars relacionats amb l’escriptura tant de les matèries lingüístiques com de les no lingüístiques.</p>	